

Natuurvereniging Eiland IJsselmonde

Natuur en milieu gaan ons allen aan

Wandeling in het Gorzenpark: 1.7 km

Gepubliceerd 20 mei 2021

1. Vm. speelvijver, 2 Puinberg en 3 Zavelpoelen.

Natuurvereniging Eiland IJsselmonde. “Gors” is de benaming, die in Zuid-Holland gebruikt wordt voor buitendijks land langs de grote rivieren, dat bij gewone waterstanden niet meer onderloopt. Vroeger bestond dit heuvelachtige gebied uit gorzen. Het laag gelegen gebied strekte zich uit tot de rivier. Boeren namen steeds meer grond in cultuur zodat de echte gorzen steeds kleiner werden. In de jaren zeventig van de vorige eeuw is de Deltadijk dwars door twee landbouwpolders aangelegd. Aan de binnenzijde van deze dijk is het huidige recreatieterrein ingericht.

De wandeling gaat de voormalige speelvijver en de puinberg naar de Zavelpoelen, een route van 1.7 km. Van het parkeerterrein, lopen we in zuidelijke richting langs een prachtige begroeide vijver. Deze vijver, nr 1 op de kaart, is aangelegd als zwemplas. De afgegraven grond is in 1973 gebruikt om de heuvel rechts, waaronder vuilnis ligt, af te dekken. Omdat de waterplas dicht bij het voormalige stort ligt zijn er extra maatregelen getroffen om te voorkomen dat verontreinigende stoffen in het water kunnen komen. Op de bodem werd een kunststoffolie neergelegd die werd

afgewerkt met een laag van 30 cm schoon zand. Op een warme dag speelden hier soms wel 1000 kinderen. Toen midden jaren tachtig werd vastgesteld dat de bodem onder de stortplaatsen nabij de vijver verontreinigende stoffen bevatte, is veiligheidshalve besloten de speelvijver als zodanig op te heffen en te laten verlanden. De natuur mocht gang gaan, niets is aangeplant!

We lopen onderlangs naar de 22 meter hoge berg. Nr 2 op de kaart. De berg is gezichtsbepalend voor het Gorzenpark. Tussen 1973 en 1991 zijn hier 300.000 kubieke meter onverbrandbare afvalstoffen van allerlei aard gestort die door de verbrandingsinstallatie (AVR) niet verwerkt konden worden. Dat de berg niet wegzakt, komt doordat hier de ondergrond niet uit de bij ons gebruikelijke veenlaag maar uit erg zanderige klei (zavel) bestaat. In de zijkant van de puinberg is door de Natuurvereniging IJsselmonde een winterverblijfplaats voor vleermuizen gemaakt. Deze bestaat uit een betonnen tunnel welke 25 meter lang, 1.80 meter hoog en 1 meter breed is. In 2003/2004 werd de berg nog eens met 10 meter opgehoogd met aarde die bij grote infrastructurele werken vrij kwamen. Daarna werd ze opnieuw beplant.

Als we links afslaan en het pad heuvel opvolgen dan komen we bij een bankje onder een paardenkastanje. We genieten van het een prachtig uitzicht. Links zien we de Deltadijk met er achter een langgerekt meer. Dat meer is ontstaan toen, begin jaren zeventig, een deel van de voor deze dijk benodigde klei op deze plaats werd uitgegraven. Daarachter ligt de Ridderkerkse griend. Voor ons zien we de Crezéepolder. In 2016 kreeg het rivierwater van de Noord toegang tot deze voormalige landbouwpoelder. Het is gebied in zeer trek bij vogels en vogelkijkers.

We lopen door tot onder aan de berg en maken nog een rondje om het moerasgebied, nr 3 op de kaart. De plas is maar zo'n 70 cm diep en wordt door een paar eilandjes in drieën gedeeld. Het moerasgebied is aangelegd om het water te zuiveren. Planten nemen de overtollige voedingsstoffen op waarna het water naar de voormalige speelvijver stroomt. De bodem bestaat uit zavel. Dat is klei met 60 tot 80% zand. Zo komt het gebied aan de naam 'Zavelpoelen'.

aartvandragt@natuurvereniging-ijsselmonde.nl

